

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
OPĆINA TEŠANJ
OPĆINSKI NAČELNIK**

Broj: 04-11-2-993/24

Datum: 11.04.2024. godine

**IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA
OPĆINE TEŠANJ ZA I KVARTAL 2024. GODINE**

Članom 92. Zakona o budžetima u Federaciji BiH ("Službeni glasnik Federacije BiH", broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22) definisana je obaveza izvještavanja Općinskog vijeća o izvršenju budžeta na kvartalnom nivou. Shodno tome sačinjen je ovaj izvještaj sa osnovnim informacijama i pokazateljima realizacije usvojenog Budžeta za 2024. godinu. Osnov za izvršenje Budžeta Općine u 2024. godini čine dokumenti: Budžet Općine Tešanj za 2024. godinu ("Službeni glasnik Općine Tešanj", broj: 10/23) i Odluka o izvršavanju Budžeta Općine Tešanj za 2024. godinu ("Službeni glasnik Općine Tešanj", broj: 10/23).

Izvršenje budžeta

Prihodi, primici i finansiranje Budžeta Općine u izvještajnom periodu iznosili su **6.975.644,17 KM**, a sa uključenim prijenosom sredstava iz 2023. godine od 4.757.995,36 KM izvršenje iznosi **11.733.639,53 KM**. Rashodi, izdaci i povrat sredstava od finansiranja iznosili su **3.516.683,68 KM**, a u sistemu trezora su **izvršene i evidentirane rezervacija nabavki od preko 6 miliona KM (ugovoreni i pokrenuti postupci utroška, koji još nisu plaćeni)**.

U izvještajnom periodu je iskazan suficit od 3.458.960,49 KM. Kao i proteklih godina, osnovni razlog iskazanog suficita tekućeg perioda je vezan za dinamiku realizacije planiranih aktivnosti. Pokrenute su javne nabavke, kako u protekloj tako i u tekućoj godini, koje se sada nalaze u realizaciji. Tako su u sistemu trezora izvršene i evidentirane rezervacija nabavki od preko 6 miliona KM. To znači da je proces odabira izvođača i ugovaranja u toku, ili su aktivnosti ugovorene i nalaze se u fazi realizacije, dok su neki od projekata okončani ali fakture za izvršene usluge i radove nisu pristigle do pripreme ovog izvještaja a odnose se na izvještajni period. Ovdje je uključen i dio ugovora prenesen iz 2023. godine za realizaciju u tekućoj godini.

Izvršenje prihodovne strane Budžeta

Kako je to već naglašeno, prihodovna strana Budžeta u izvještajnom periodu je ostvarena u većem iznosu od planiranih linearno definisanih prihoda I kvartala za 849.394,17 KM, a sa uključenim prijenosom sredstava iz prethodne godine uvećanje iznosi 4.727.389,53 KM.

Ostvarenje prihoda, primitaka, prenesenih sredstava i finansiranja po osnovnim grupama je iskazano u narednom tabelarnom pregledu uz iskazani procent ostvarenja u odnosu na linearno definisani nivo I kvartala i ukupan godišnji Budžet za 2024. godinu.

PRIHODI, PRIMICI I FINANSIRANJE

TABELA 1.

EKONOMSKI KOD	PRIHODI I PRIMICI	BUDŽET ZA 2024. GODINU	LINEARNI IZNOS ZA I KVARTAL 2024. GODINE	OSTVARENJE ZA I KVARTAL 2024. GODINE	PROCENT IZVRŠENJA U ODNOSU NA GODIŠNJI PLAN (5/3)	PROCENT IZVRŠENJA U ODNOSU NA KVARTALNI PLAN (5/4)
1	2	3	4	5	6	7
	I PRIHODI OD POREZA	13.197.000,00	3.299.250,00	3.349.781,09	25,38%	101,53%
711000	Porez po staroj zakonskoj regulativi	1.000,00	250,00	463,40	46,34%	185,36%
714100	Porez na imovinu	1.970.000,00	492.500,00	642.642,52	32,62%	130,49%
716000	Porez na dohodak	4.750.000,00	1.187.500,00	1.196.601,49	25,19%	100,77%
717000	Prihodi od indirektnih poreza sa jedinstvenog računa	6.475.000,00	1.618.750,00	1.510.068,70	23,32%	93,29%
7152-900	Posebni porezi	1.000,00	250,00	4,98	0,50%	1,99%
	II NEPOREZNI PRIHODI	3.936.000,00	984.000,00	1.166.108,33	29,63%	118,51%
721000	Prihodi od preduzetničkih aktivnosti i imovine	205.000,00	51.250,00	(*) 115.553,63	56,37%	225,47%
722000	Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga	3.603.000,00	900.750,00	(**) 1.039.675,23	28,86%	115,42%
723000	Novčane kazne i ostali prihodi	128.000,00	32.000,00	10.879,47	8,50%	34,00%
	III TEKUĆI GRANTOVI	1.610.000,00	402.500,00	359.084,53	22,30%	89,21%
	IV KAPITALNI GRANTOVI I PRIMICI	5.362.000,00	1.340.500,00	(***) 2.100.670,22	39,18%	156,71%
	V PRENESENA SREDSTVA IZ PRETHODNE GODINE	3.520.000,00	880.000,00	(****) 4.757.995,36	135,17%	540,68%
	VI FINANSIRANJE	400.000,00	100.000,00	,00	0,00%	0,00%
	UKUPNI PRIHODI I PRIMICI	28.025.000,00	7.006.250,00	11.733.639,53	41,87%	167,47%

Zvezdice predstavljaju dodatna pojašnjenja za uvećana ostvarenja pojedinih grupa prihoda:

* Prihod od koncesija su preneseni iz 2023. godine i evidentiran je u cjelini u prvom kvartalu;

** Prihod se prema dinamici ostvaruje u prvom kvartalu (takse na firmu i drugo);

*** Prenesena sredstva kapitalnih grantova iz 2023. godine (storno prihoda i prijenos) su u cijelosti evidentirana-oprihodovana u I kvartalu.

**** Prijenos sredstava se u cijelosti evidentira u prvom kvartalu tekuće godine.

Porezni prihodi

Porezni prihodi čine 48% prihoda i primitaka u ovom izvještajnom periodu bez prenesenih sredstava. Ostvareni su sa 101,53% budžetskih sredstava linearno definisanih za I kvartala. U odnosu na godišnji Budžet ova grupa prihoda je ostvarena sa 25,38% planiranih sredstava.

Ova grupa prihoda se sastoji od direktnih i indirektnih (PDV i dr.) poreza. Ostvarenje ove dvije podgrupe i njihovo kretanje u odnosu na planirane iznose se znatno razlikuje, a osnovne karakteristike su iskazane u narednom dijelu Izvještaja.

Direktni porezi su ostvareni u većem obimu od planiranog za 9,47%. Karakteristika ovih prihoda je direktna vezanost za visinu prikupljenih prihoda na teritoriji Općine, pa samim tim i direktna vezanost za privredne i ekonomske tokove lokalne zajednice. Ova podgrupa je ostvarena u većem obimu i u odnosu na prihode iz 2023. godine za 22,21%. Osnovni razlog uvećanog ostvarenja je rast prometa nepokretnosti sa prihodom po tom osnovu, kao i rast poreza na imovinu i poreza na dohodak. Ova tri prihoda su ostvarena uvećano za blizu 160.000 KM. **Naglašavamo da značaj ove podgrupe prihoda konstantno raste. Tako je u izvršenju budžeta ova podgrupa sada veća od podgrupe indirektnih poreza za 22%, dok je u 2021. godini bila manja za 17%.**

Za razliku od prve, druga podgrupa (indirektni porezi - PDV i dr.) je ostvarena sa umanjnjem od 6,71% u odnosu na planirano. Ostvarenje podgrupe je ipak veće od prihoda 2023. godine za blizu 173.000 KM. Stoga se može reći da je umanjeno ostvarenja vezano za dinamiku realizacije, budući da se svega 21,5% ovih prihoda naplati u I kvartalu. Na godišnjem nivou se može očekivati rast ove grupe prihoda u skladu sa dinamikom realizacije i ostvarenje u približno planiranom obimu. Treba naglasiti da ovaj rast u odnosu na prethodnu godinu ne prati rast ukupnih prihoda na nivou BiH zbog daljeg rasta otplate vanjskog duga Federacije Bosne i Hercegovine koji direktno utječe na samu raspodjelu.

Karakteristika ovih prihoda je upravo nepostojanje veze raspodjele sa visinom prikupljenih prihoda na teritoriji Općine. **Nasuprot direktnih poreza, ovaj prihod ne zavisi od privrednih i ekonomskih tokova lokalne zajednice.**

Neporezni prihodi

Neporezni prihodi su u izvještajnom periodu ostvareni uvećano za 18,71% u odnosu na linearno definisana sredstva I kvartala. Najveći dio uvećanja se odnosi samo na dinamiku naplate, s tim da se može očekivati i djelimično uvećano ostvarenje pojedinih stavki prihoda i na godišnjem nivou.

Po pitanju dinamike naplate izdvajaju se sredstva na stavci Općinske komunalne takse - takse na firmu, koja je uvećana za 170.818 KM. Razlog tome je plaćanje od strane obveznika odmah po prijavi razreza takse za tekuću godinu. S toga se na godišnjem nivou ne očekuje uvećano ostvarenje. Takođe, u I kvartalu su evidentirane sve uplaćene koncesije iz 2023. godine (uvećanje 68.709 KM) i to će predstavljati prihod ove budžetske pozicije i na kraju godine, bez daljeg uvećanja. S druge strane, može se očekivati uvećano ostvarenje pojedinih prihoda na godišnjem nivou, kao što je prihod „Naknada za tehnički prijem građevina i legalizaciju“, koja je ostvarena u većem obimu od planiranog za 28,12% zbog većeg broja zaprimljenih predmeta i slično.

Najveći dio ove grupe prihoda se ostvaruje u planiranim okvirima i ne postoje poteškoće u dinamici naplate istih. Dinamika realizacije je nešto drugačija kod prihoda za koje se vrši izrada i dostava rješenja za tekuću godinu krajnjim obveznicima. Radi se o prihodima od komunalne naknade i fonda za vatrogastvo čija pojačana naplata se očekuje u drugom i trećem kvartalu.

Za razliku od prve dvije podgrupe, Novčane kazne i ostali prihodi su ostvareni umanjeno za 21.120 KM, a umanjnje je u cijelosti nadoknađeno uvećanim ostvarenjem stavi u okviru druge dvije podgrupe.

Tekući grantovi

Tekući grantovi u izvještajnom periodu su ostvareni umanjeno za 10,79% linearno utvrđenog nivoa I kvartala.

Razlog umanjenja je dinamika realizacije programa kantonalnog Budžeta koji je usvojen blagovremeno u decembru 2023. godine, zbog čega ova razlika nije i veća. Upravo je po isteku obračunskog period (05.04.2024. godine) izvršena doznaka sredstava boračkih stipendija, nakon provođenja procedura dodjele istih. Da je taj prijenos izvršen 5 dana ranije izvršenje bi bilo približno planiranom.

U okviru ove grupe nije bilo ostvarenja inograntova čija realizacija ima specifičnu dinamiku praćenu realizacijom ugovorenih projekta koji se sufinansiraju od strane međunarodnih institucija i vlada drugih država.

Kapitalni grantovi

Kapitalni grantovi su ostvareni uvećano za 56,71% sredstava I kvartala. Razlog uvećanja je veći prijenos sredstava grantova viših nivoa vlasti za projekte za koje se nisu stekli uslovi za realizaciju ili je njihova realizacija u toku. Takav slučaj je sa sredstvima Vlade FBiH za gradnju kolektora od 290.000 KM i za PEB-4 od 280.000 KM, sredstava ZE-DO kantona za dvoranu Jelah od 500.000 KM, školske objekte od 268.800 KM, te uređenje raskrsnice Jelah od 200.000 KM.

S druge strane sredstva IPA-2018 za projekt odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, kao i sredstva vodnih naknada ZE-DO kantona će se transferisati i realizovati tek po dostavi faktura izvođača radova za ugovorene infrastrukturne projekte kolektorske mreže i vodosnabdijevanja. Po okončanju projekata na rashodovnoj strani, bit će izvršena i doznaka sredstava.

Konačno ističemo da je nakon deblokade sredstava, **u toku potpisivanje ugovora za korištenje IPA II granta za kanalizacionu mrežu (cca 1 milion KM), a okončanje procedura se očekuje polovinom aprila.**

Prenesena sredstva

Prenesena sredstva su u cijelosti iskazana u okviru Izvještaja o izvršenju Budžeta za 2023. godinu i ona iznose ukupno 4.757.995,36 KM (prethodne godine su iznosila 3.994.385 KM). Ova sredstva su veća od planiranog nivoa, a razlozi uvećanja su iskazani u okviru Izvještaja za 2023. godinu. Zbog prijenosa sredstava u cjelini, ova sredstva su iskazana u I kvartalu, tako da se stvorio privid daleko većeg ostvarenja. U konačnici, na godišnjem nivou, ova stavka će biti realizovana u 135%-tnom iznosu.

Kreditno zaduženje

U izvještajnom periodu nije bilo povlačenja kreditnih sredstava zbog odobrene odgode realizacije projekta gradnje kanalizacione mreže od strane Centralnog nadzora kojeg je imenovalo nadležno Ministarstvo i posredno zbog nemogućnosti povlačenja ino-granta usljed blokade koju smo isticali u više navrata.

Izvršenje rashodovne strane Budžeta

Rashodi, izdaci i povrat sredstava finansiranja su realizovani sa 50,19% linearno definisanog iznosa I kvartala 2024. godine.

Cjelokupno ostvarenje rashodovne strane Budžeta je dato u slijedećem tabelarnom pregledu uz iskazani procent ostvarenja u odnosu na linearno definisani nivo I kvartala i ukupan godišnji Budžet za 2024. godinu.

RASHODI, IZDACI I POVRAT SREDSTAVA FINANSIRANJA

TABELA 2.

EKONOMSKI KOD	RASHODI I IZDACI	BUDŽET ZA 2023. GODINU	LINEARNI IZNOS ZA I KVARTAL 2023. GODINE	OSTVARENJE ZA I KVARTAL 2023. GODINE	PROCENT IZVRŠENJA U ODNOSU NA GODIŠNJI PLAN (5/3)	PROCENT IZVRŠENJA U ODNOSU NA KVARTALNI PLAN (5/4)
1	2	3	4	5	6	7
611000	I SREDSTVA ZA PLATE I NAKNADE	4.100.000,00	1.025.000,00	983.349,60	23,98%	95,94%
613000	II SREDSTVA ZA MATERIJAL, ENERGIJU I USLUGE	4.321.000,00	1.080.250,00	608.778,49	14,09%	56,36%
613000	1. Direktni materijalni rashodi organa uprave	1.526.000,00	381.500,00	294.804,22	19,32%	77,28%
613000	2. Ostale usluge za opštredruštvene potrebe	2.795.000,00	698.750,00	313.974,27	11,23%	44,93%
614000	III TEKUĆI GRANTOVI (TRANSFERI), KAMATE I SREDSTVA REZERVI	6.683.000,00	1.670.750,00	1.109.078,28	16,60%	66,38%
614311	1. Grantovi mjesnim zajednicama	675.000,00	168.750,00	141.113,76	20,91%	83,62%
614200	2. Grantovi socijalne zaštite i pomoći	1.826.500,00	456.625,00	421.450,70	23,07%	92,30%
614300	3. Grantovi za kulturu, obrazovanje i mlade	1.434.500,00	358.625,00	159.543,33	11,12%	44,49%
614300	4. Grantovi u oblasti sporta	681.000,00	170.250,00	133.850,01	19,65%	78,62%
614300	5. Grantovi udruženjima građana	185.000,00	46.250,00	34.400,00	18,59%	74,38%
614400	6. Grantovi podrške privredi i ostalo	1.511.000,00	377.750,00	198.697,83	13,15%	52,60%
616000	7. Kamate i operativna budžetska rezerva	370.000,00	92.500,00	20.022,65	5,41%	21,65%
821-615	IV KAPITALNI GRANTOVI (TRANSFERI) I IZDACI	12.581.000,00	3.145.250,00	802.483,75	6,38%	25,51%
821-615	1. Podrška projektima drugih izvora i utrošak namjenskih sredstava	7.022.000,00	1.755.500,00	247.032,74	3,52%	14,07%
821-615	2. Općinski projekti (novi projekti i nastavak započetih projekata)	3.132.000,00	783.000,00	332.711,06	10,62%	42,49%
821-615	3. Preostala kapitalna ulaganja i grantovi	2.427.000,00	606.750,00	222.739,95	9,18%	36,71%
823000	V POVRAT SREDSTAVA FINANSIRANJA	340.000,00	85.000,00	12.993,56	3,82%	15,29%
UKUPNO RASHODI, IZDACI I FINANSIRANJE		28.025.000,00	7.006.250,00	3.516.683,68	12,55%	50,19%

Bruto plate i naknade

Bruto plate i naknade se ostvaruju u nešto manjem obimu od planiranih iznosa. Ni jedna od stavki nije ostvarena sa prekoračenjem, a grupa u cijelosti je ostvarena sa 95,94% sredstava definisanih za I kvartal. U izvještajnom periodu nije okončan postupak prijema novih uposlenika.

Sredstva za materijal, energiju i usluge

Sredstva za materijal energiju i usluge su ostvarena u manjem obimu od definisanog nivoa I kvartala. Ovo ostvarenje iznosi svega 56,36%. Za razliku od drugih stavki tekućeg dijela budžeta ovi rashodi se knjiže na osnovu pristiglih faktura. Kako značajan dio faktura nije pristigao u izvještajnom periodu (fakture koje se odnose na I kvartal pristižu tokom cijelog mjeseca aprila), tako dio nastalih rashoda za koje fakture nisu pristigle nije ni knjižen. Radi se uobičajeno o računima za struju, vodu, telefon i sl.

Pored navedenog razloga dostave i knjiženja faktura, u okviru ove grupe dio sredstava koji se odnosi na opštedruštvene potrebe je ostvaren umanjeno i zbog dinamike realizacije. Radi se o tome da održavanje putne i druge infrastrukture teče po potpisivanju ugovora, nakon provođenja postupaka javne nabavke, a po sticanju uslova za realizaciju. Sve aktivnosti teku uobičajenom dinamikom.

Tekući grantovi i transferi

Tekući grantovi i transferi su ostvareni u manjem obimu od definisanog nivoa I kvartala. Ovo ostvarenje iznosi 66,38%.

U okviru ove grupe rashoda mogu se izdvojiti dva tipa doznake grantova. Prvu grupu čine grantovi koji se dodjeljuju direktno prema Odluci o izvršavanju budžeta i isti se realizuju u planiranom obimu. Radi se o grantovima mjesnim zajednicama (83%) i grantovima socijalne zaštite i pomoći (92%).

S druge strane, grantovi koji se dodjeljuju putem provođenja javnih poziva zahtijevaju duži vremenski period za provođenje procedura, potpisivanje ugovora i konačnu dodjelu sredstava. Stoga su ovi grantovi u izvještajnom periodu realizovani u manjem obimu. Radi se o svim preostalim podgrupama kao što su Grantovi za kulturu, obrazovanje i mlade (45%) i Grantovi udruženjima građana (75%).

Po okončanju javnog poziva, početkom marta je izvršeno potpisivanje ugovora sa 66 udruženja građana i sportskih klubova za sufinansiranje odobrenih projekata. Nakon toga slijedi realizacije aktivnosti i doznaka sredstava sa planiranih budžetskih pozicija.

Dio grantova se dodjeljuje po realizaciji programa kao što je Program novčanih poticaja za unapređenje primarne poljoprivredne proizvodnje dodjelom sredstava korisnicima u zadnjem kvartalu po okončanju obrade zahtjeva (380.000,00 KM). Stoga je podgrupa Grantovi podrške priredi i ostalo realizovana sa svega 52,6% linearno utvrđenih sredstava I kvartalu.

Sredstva Operativne budžetske rezerve u izvještajnom periodu su realizovana sa 12,33% planiranih sredstava, odnosno u visini od 18.500 KM. Na ovoj podgrupi je knjižen i dio razlike kamata za 2023. godinu u visini od 1.522,65 KM.

Kapitalni grantovi (transferi) i izdaci

Kapitalni dio budžeta je realizovan u 25,51% planiranog iznosa I kvartala, dok je prethodne godine realizacija iznosila 22,38%.

Manji procent realizacije ovog dijela budžeta je uobičajen zbog potrebnog vremena za provođenje postupaka javnih nabavki, perioda građevinske sezone, kao i zbog dinamike realizacije koja se često proteže i na dvije budžetske godine.

Posljednje izmjene Zakona o javnim nabavkama su dovele do značajnijih promjena u izradi općinskih planova javnih nabavki. Stoga je Plan javnih nabavki Općine Tešanj za 2024. godinu objavljen i pripremljen za realizaciju početkom februara 2024. godine, od kada mogu teći pojedinačni postupci nabavki.

Realizovani dio kapitalnog dijela budžeta se odnosi na ranije ugovorene i prenesene projekte iz 2023. godine.

Ističemo da i u slučaju ove grupe rashoda i izdataka, kao i u slučaju materijalnih troškova, dio rashoda nije evidentiran jer se računi za izvedene radove u izvještajnom periodu dostavljaju i tokom aprila. Budući da se ovaj izvještaj radi u prvoj polovini aprila, ovaj dio i nije mogao biti evidentiran u izvještajnom periodu.

Kapitalni dio budžeta se u najvećem dijelu projekata realizuje uobičajenom dinamikom, ali se zbog eksternih faktora mogu javljati poteškoće koje dovode do eventualnih promjena u planiranim dinamikama. Neophodno je istaći da je upravo u protekloj godini bilo više postupaka koji su zbog većih cijena od procijenjenih u tenderskim procedurama poništavani, a potom ponovo oglašavani. Takođe je bilo slučajeva blokade sredstava i kasnijeg odobravanja sredstava.

Upravo je to dovelo do prijenosa dijela projekata koji su iskazani u okviru Izvještaja o izvršenju Budžeta za 2023. godinu koji je takođe na dnevnom redu ove sjednice Općinskog vijeća. Ova sredstva iznose 3.320.181,58 KM, a pored toga izvršene su nove rezervacije po pokrenutim postupcima javnih nabavki u 2024. godini, tako da ona u cjelini premašuju 6 miliona KM.

Potrebno je istaći da se kroz više budžetskih ciklusa planirani i odobreni projekti realizuju u cjelini i da se ni od jednog projekta nije odustalo. U slučaju postojanja blokada ili zastoja u realizaciji, kao što je to slučaj sa raskrnicom Jelah, namjenska sredstva se prenose u naredni budžet.

Povrat sredstava finansiranja

Servisiranje preuzetog dijela duga po stavci "Rezervisana sredstva za garancije date D.D. Toplana Tešanj" se vrši uredno, a u skladu sa planiranom dinamikom realizacije. U izvještajnom periodu nije bilo dospjeća obaveza po osnovu kredita EIB, budući da se otplate vrše polugodišnje.

Zaključak

Iskazano izvršenje I kvartala daje uobičajenu sliku realizacije u skladu sa utvrđenim dinamikama, bez posebnih odstupanja i oscilacija koje su pratile ranije godine. Stoga u ovom momentu nema potrebe za intervencijama, prilagođavanjima i poduzimanjem radnji na izradi eventualnih izmjena i dopuna Budžeta.

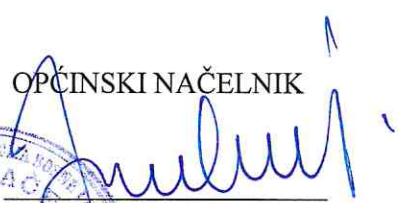
OBRADIVAČ

Služba za finansije, privredu,
komunalne i inspeksijske poslove

Amel Karahmet, dipl.oec.

OPĆINSKI NAČELNIK

Mrs. Suad Huskić

